

Βιβλία χωρίς λόγια!

Silent books

A handbook on wordless picture books packed with narrative power

Τα βιβλία δεν χρειάζονται πάντα λόγια:

Έχεις διαβάσει ποτέ βιβλίο χωρίς λόγια ή με πολύ λίγα; Αν όχι, τότε ήρθε λοιπόν η στιγμή να πάρεις μια γεύση! Στα βιβλία χωρίς λόγια (silent ή wordless books) δεν υπάρχουν λέξεις ή αν υπάρχουν είναι ελάχιστες, ενώ υπάρχουν πολλές εικόνες. Η απουσία των λέξεων όμως δεν είναι εμπόδιο στην ανάγνωση, γιατί στην περίπτωση αυτή δεν χρειάζεσαι τις λέξεις, αλλά η δύναμη κρύβεται στις εικόνες!

Τα πρώτα βιβλία χωρίς λόγια για παιδιά εκδόθηκαν στον 18ο αιώνα στην Αγγλία, ενώ τις δεκαετίες του '20 και του '30 εκδόθηκαν τα πρώτα μυθιστορήματα χωρίς λόγια. Το "What Whiskers Did" ήταν το πρώτο βιβλίο χωρίς λόγια για παιδιά που εκδόθηκε στην Αμερική το 1932, αν και η

παραγωγή ξεκίνησε από το 1960 και μετά. Αν και τα πρώτα βιβλία χωρίς λόγια μάλλον ήταν οι... σπηλαιογραφίες, αφού στις σπηλαιογραφίες η ιστορία αφηγούνταν με σύμβολα και εικόνες. Οι αφηγήσεις με παραστάσεις, εικόνες και σύμβολα βρίσκονται παντού γύρω μας.

Τα βιβλία χωρίς λόγια χαρακτηρίζονται συχνά από το στοιχείο της έκπληξης και κρύβουν έναν μεγάλο θησαυρό. Δηλαδή, προσφέρουν στους αναγνώστες ένα πλήθος δεξιοτήτων όπως: φαντασία, προσωπικές υποθέσεις/ αποδόσεις, έκφραση, συμμετοχή/ διάδραση, γραμματισμός και δημιουργική γραφή/ ανάγνωση. Ο κάθε αναγνώστης διαβάζει και ερμηνεύει με τον δικό του τρόπο και με την δική του προσωπικότητα τις εικόνες. Αυτό σημαίνει ότι οι εικόνες δεν οδηγούν σε μία και μοναδική ιστορία, αλλά αυτή μπορεί να διαφοροποιείται, καθώς δεν υπάρχει η καθοδήγηση των λέξεων. Ακόμη, τα βιβλία αυτά δίνουν *δικαίωμα στην ανάγνωση* στα άτομα που δεν γνωρίζουν τη γλώσσα για κοινωνικούς, πολιτικούς και άλλους λόγους. Δηλαδή, δεν υπάρχει το εμπόδιο της τυπωμένης γλώσσας, αλλά γέφυρα επικοινωνίας.

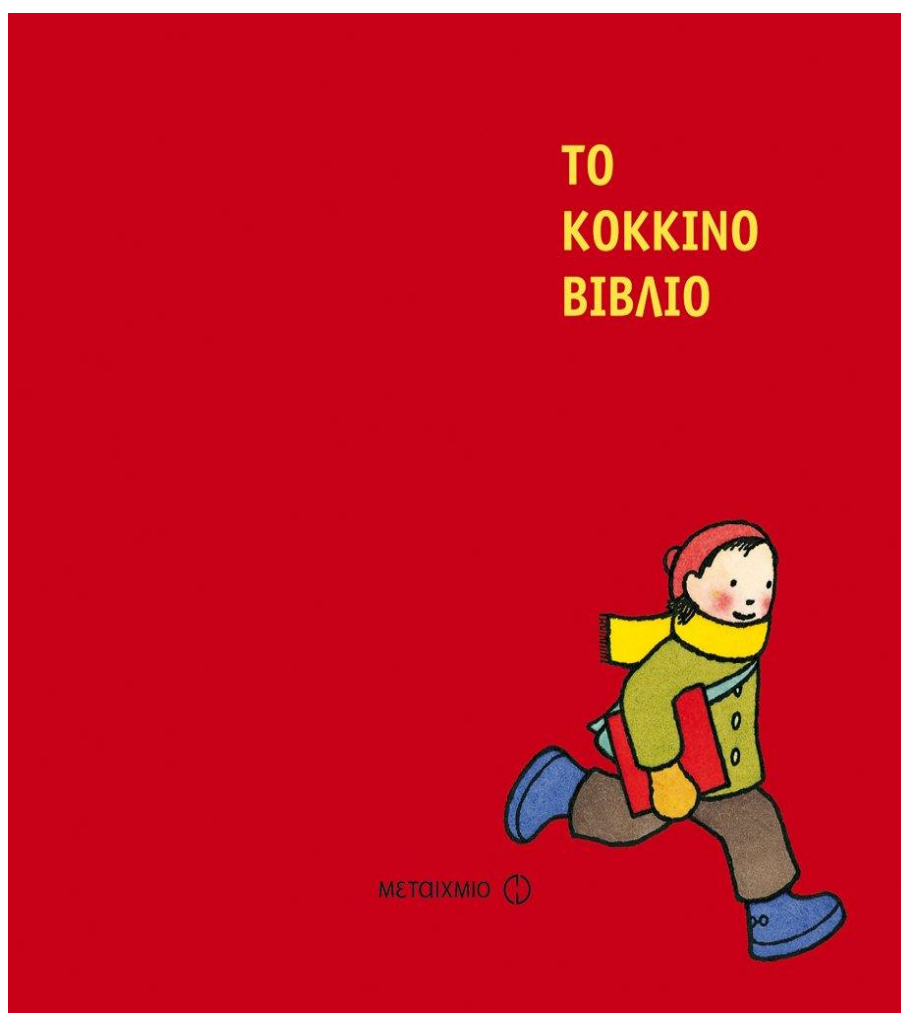
Ας δούμε κάποια βιβλία χωρίς λόγια:

1. **Beatrice Rodriguez**, *Η αρπαγή της κότας*, Ηλίβατον, 2008.

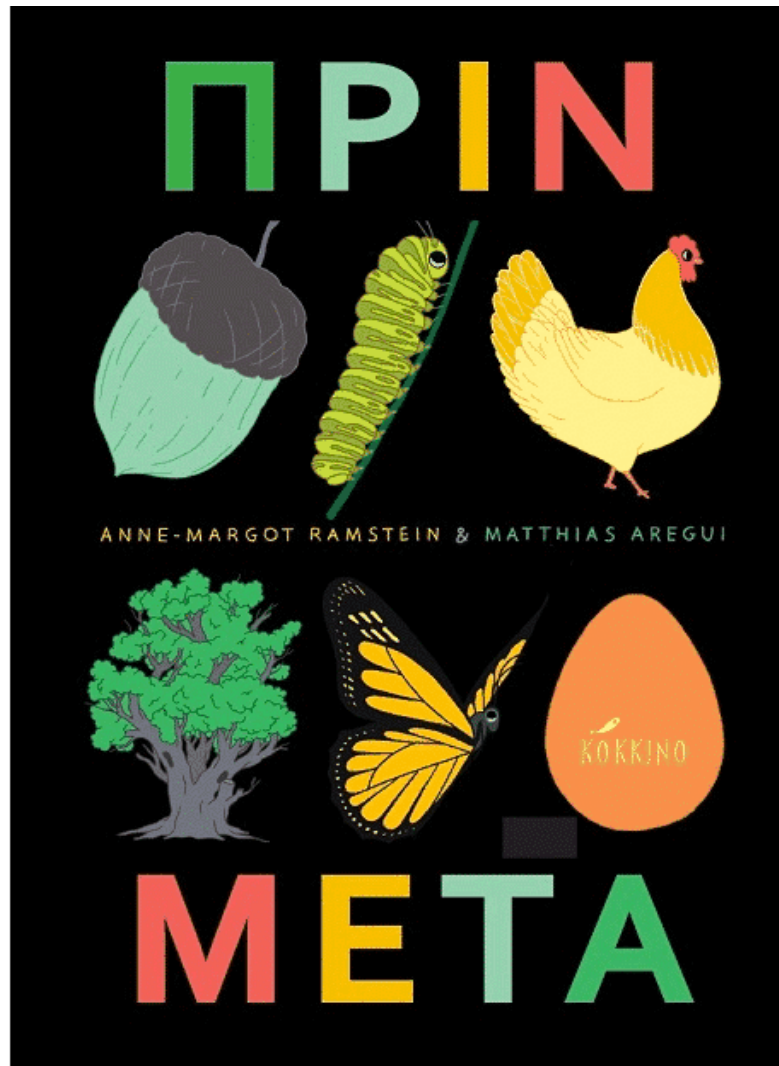
Μέσα στο δάσος ζει μια παρέα ζώων: μια αρκούδα, ένας λαγός, ένας κόκορας, κότες και κοτοπουλάκια. Ένα πρωί, όμως, μια αλεπού αρπάζει μια από τις κότες! Οι τρεις φίλοι της τρέχουν πίσω τους για να την σώσουν. Μετά από αρκετή καταδίωξη, τελικά τους φτάνουν αλλά τότε διαπιστώνουν ότι τα πράγματα δεν είναι όπως ακριβώς νόμιζαν...

2. **Barbara Lehman**, *Το κόκκινο βιβλίο*, Μεταίχμιο, 2014

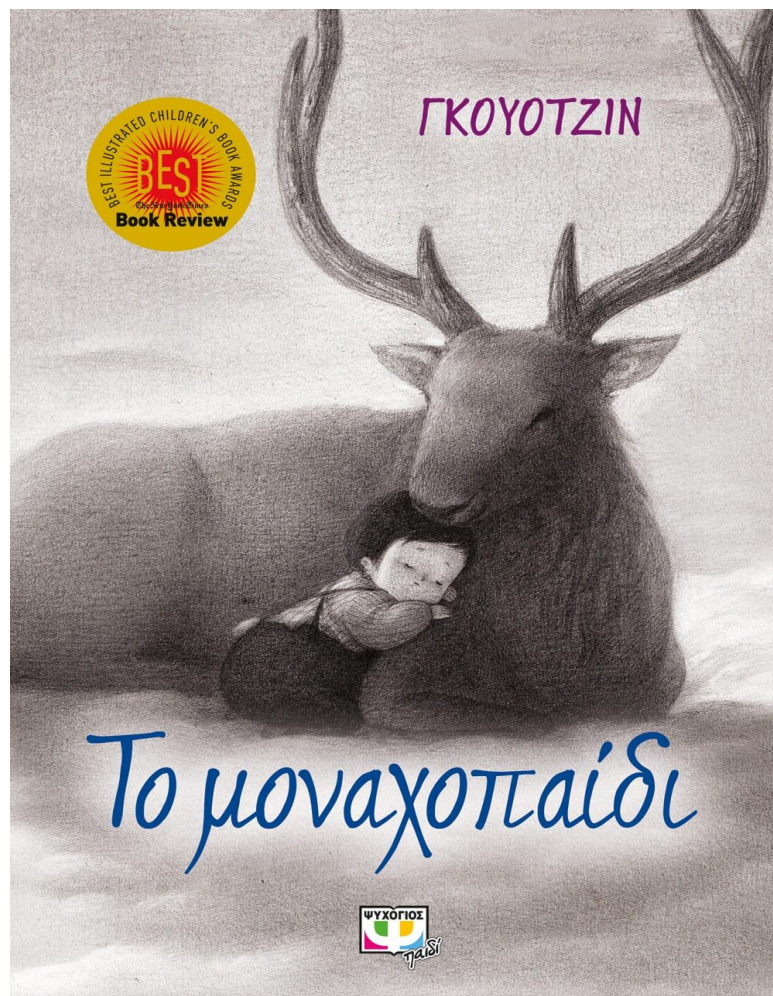
Ένα κορίτσι περπατά στη χιονισμένη τεράστια πόλη. Ένα αγόρι τρέχει στην αμμουδιά του τροπικού νησιού του. Κι ένα κόκκινο βιβλίο. Ένα βιβλίο χωρίς λόγια. Μπορούμε να διαβάσουμε ένα βιβλίο χωρίς λόγια; Μπορούν οι ήρωες του να ταξιδέψουν έξω από τις σελίδες του παραμένοντας όμως πάντα μέσα στο βιβλίο; Θα καταφέρουν να γίνουν πραγματικότητα ο ένας για τον άλλο;

3. Anna Margot Ramstein και Matthias Aregui, *Πριν, Μετά, Κόκκινο*, 2014

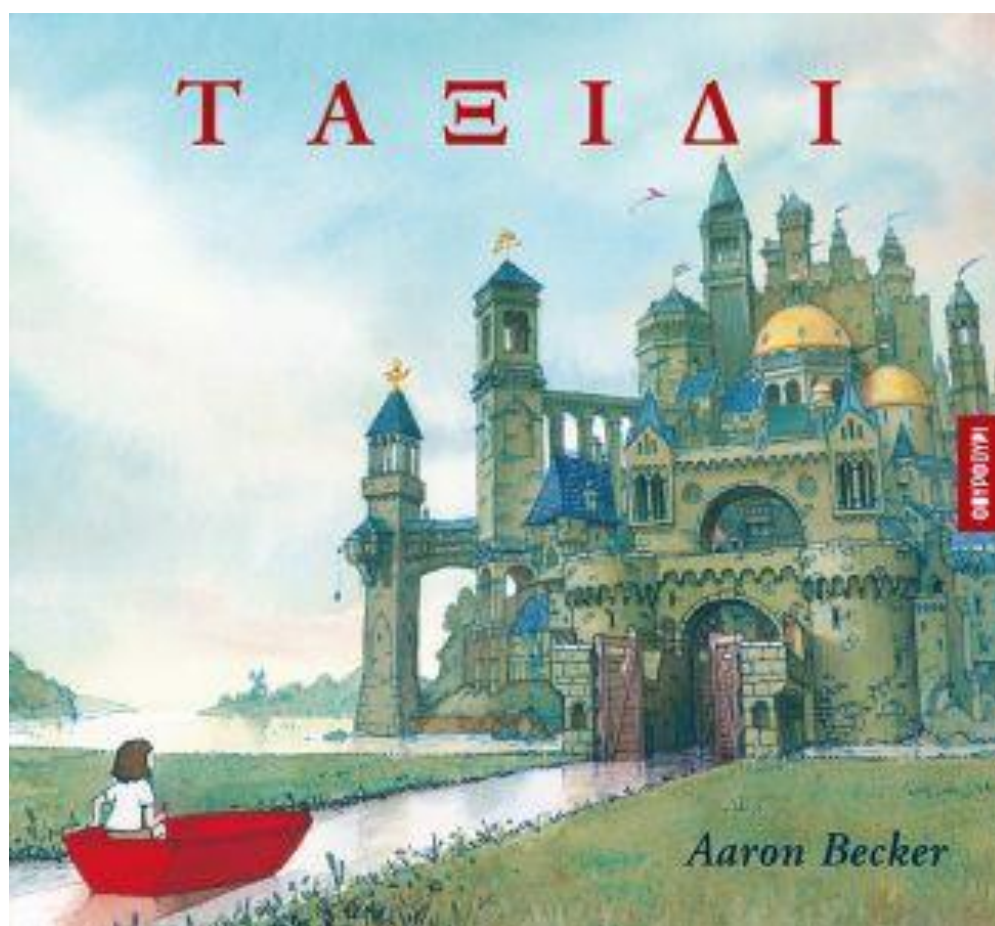
Ένα βιβλίο αφιερωμένο στον χρόνο που κυλά. Μεταμορφώσεις, αναδιπλώσεις, επιστροφές και επαναφορές. Γεννήσεις αλλά και φθορές. Προετοιμασίες και εκπλήξεις. Προσμονές και ετοιμασίες. Αφίξεις και αναχωρήσεις. Και ό,τι ακόμα μπορεί ο χρόνος να σας φέρνει στο νου με το πέρασμά του.

4. Γκουοτζίν, *Το μοναχοπαίδι*, Ψυχογιός, 2017

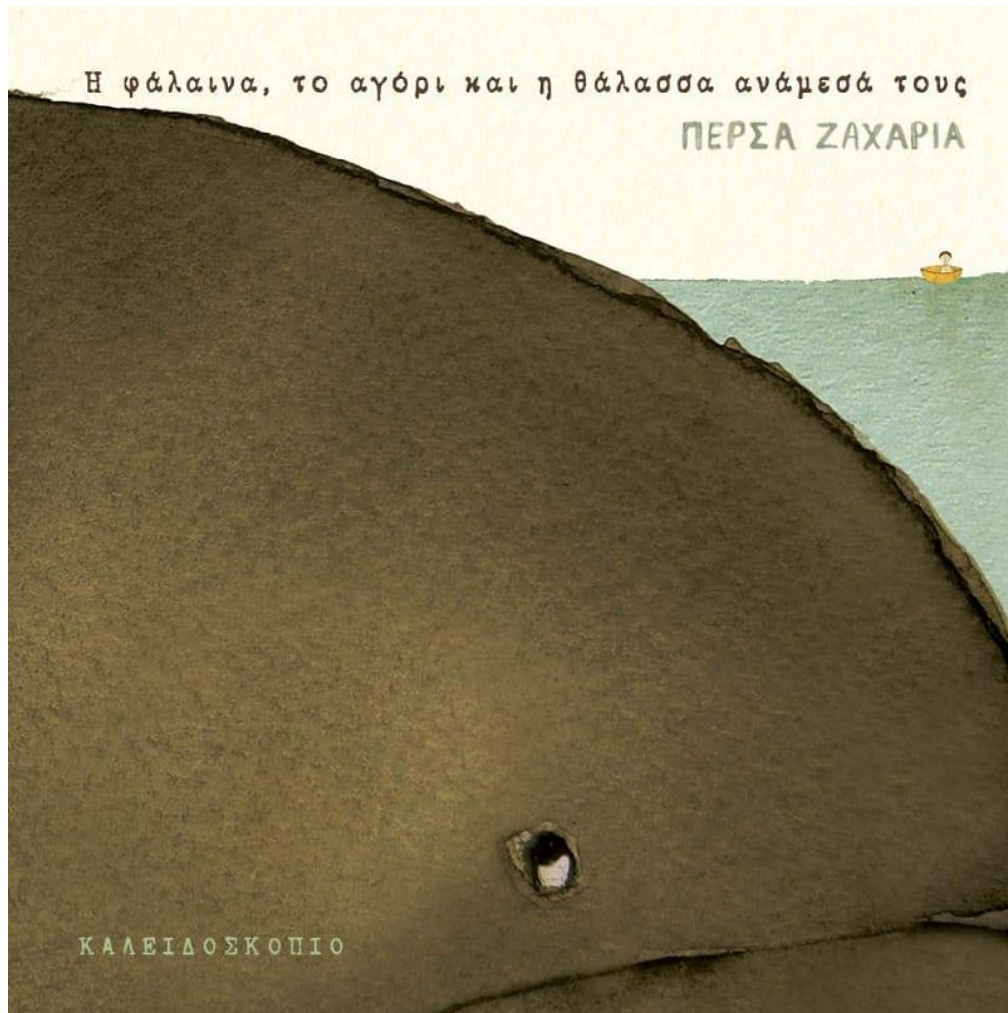
Ένα παιδί περιπλανιέται στους γκρίζους μουντούς δρόμους της πόλης του ψάχνοντας το δρόμο του για το σπίτι. Μια πραγματική /φανταστική ιστορία της Κινέζας εικονογράφου Γκουοτζίν όπου ανακαλεί τις παιδικές μνήμες της από τη μοναξιά στην οποία την είχε καταδικάσει η κυβέρνηση της χώρας της με την πολιτική του ενός παιδιού ανά οικογένεια. Κάθε μέρα την άφηναν στη γιαγιά της. Μέχρι που μια μέρα πηγαίνοντας στη γιαγιά, αποκοιμήθηκε στο τρόλεϊ. Όταν έφτασαν στο τέρμα, το όχημα ήταν άδειο. Ξεκίνησε λοιπόν πανικόβλητη να περπατάει μέχρι που βρήκε το δρόμο της επιστροφής. Και η τρομαχτική εμπειρία έγινε βιβλίο με μονόχρωμες εικόνες χωρίς λόγια.

5. Aaron Becker, *Ταξίδι*, Φουρφούρι, 2018

Ένα μοναχικό κορίτσι σχεδιάζει μια μαγική πόρτα στον τοίχο του δωματίου του και μέσα από αυτή δραπετεύει σε έναν κόσμο όπου το θαύμα, η περιπέτεια και ο κίνδυνος αφθονούν. Με το κόκκινο μολύβι στο χέρι, δημιουργεί ένα καράβι, ένα αερόστατο κι ένα ιπτάμενο χαλί που την πηγαίνουν ένα ονειρικό ταξίδι προς μια αβέβαιη μοίρα. Όταν συλληφθεί από έναν απειλητικό αυτοκράτορα, μόνο μια πράξη τεράστιου θάρρους και καλοσύνης μπορεί να την ελευθερώσει. Θα καταφέρει άραγε να επιστρέψει στο σπίτι της και σε αυτό που ποθεί η καρδιά της;

6. **INFO:** Πέρσα Ζαχαριά, *Η φάλαινα, το αγόρι και η θάλασσα ανάμεσά τους*, Καλειδοσκόπιο, 2018

Μια φάλαινα και ένα αγόρι συναντιούνται στην θάλασσα και σταδιακά απομακρύνονται. Κανείς δε ξέρει γιατί αποχωρίζονται, έχουμε όμως μια συγκίνηση κατά τον αποχωρισμό που φανερώνει μια μη εχθρική συνάντηση.

Δραστηριότητα:

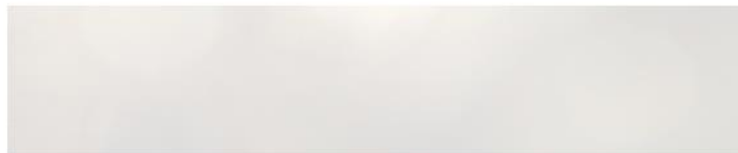
Γίνε εικονογράφος και φτιάξει το δικό σου βιβλίο χωρίς λόγια!

**THE WORKS OF THE
GREAT ARTISTS ARE
SILENT BOOKS OF
ETERNAL TRUTHS**

STEFAN ZWEIG

PICTUREQUOTES.com

PICTUREQUOTES